

Małgorzata Borowik

Doskonalenie systemu zarządzania finansami

w jednostkach
administracji publicznej

Podmioty publiczne, jak biznesowe,
powinny zarządzać finansami
wg budżetowania zadaniowego i controllingu.
Książka pokazuje jak należy to robić.

edu-Libri

Małgorzata Borowik

Doskonalenie systemu zarządzania finansami

w jednostkach
administracji publicznej

Koncepcje, metody, techniki,
narzędzia, instrumenty

edu-Libri

Kraków-Legionowo 2013

© edu-Libri s.c. 2013

Redakcja merytoryczna: Bogumiła Walicka

Korekta: edu-Libri

Projekt okładki i stron tytułowych: GRAFOS

Recenzenci: dr hab. inż. Tadeusz Waściński, prof. PW

dr hab. Andrzej Bień, prof. SGH

prof. dr hab. Marian Huczek

prof. dr hab. Jan Monkiewicz

Wydawnictwo edu-Libri

ul. Zalesie 15, 30-384 Kraków

e-mail: edu-libri@edu-libri.pl

Skład i łamanie: GRAFOS

Druk i oprawa: Sowa Sp. z o.o.

Warszawa

ISBN (druk) 978-83-63804-30-5

ISBN e-book (PDF) 978-83-63804-31-2

ISBN e-book (epub) 978-83-63804-32-9

ISBN e-book (mobi) 978-83-63804-33-6

Spis treści

Wstęp	7
1. Koncepcje zarządzania publicznego	13
1.1. Tradycyjny model zarządzania publicznego	13
1.2. Dobre rządzenie	14
1.3. Koncepcja nowego zarządzania publicznego	17
1.4. Doskonalenie polskiego zarządzania publicznego	22
2. Zarządzanie finansami w jednostkach administracji publicznej	31
2.1. Istota finansów publicznych	31
2.2. Zakres przedmiotowy i podmiotowy finansów publicznych	32
2.3. Cel i przedmiot oraz narzędzia zarządzania finansami publicznymi	33
2.4. Planowanie	36
2.5. Kontrola	48
2.6. Sprawozdawczość	59
2.7. Instrumenty rachunkowości zarządczej	65
2.8. Proces podejmowania decyzji	72
2.9. Modele zarządzania finansami publicznymi	76
3. Zastosowanie podejścia systemowego i procesowego w zarządzaniu finansami publicznymi	79
3.1. Podejście systemowe	79
3.2. Podejście procesowe	81
3.3. Zarządzanie przez cele	87
3.4. Metoda <i>hoshin</i>	92
4. Zarządzanie finansami publicznymi przez controlling	95
4.1. Zakres i zadania controllingu finansowego	106
4.2. Controlling finansowy a struktura organizacyjna	111
4.3. Zarządzanie finansami a controlling finansowy	115
4.4. Etapy wdrażania controllingu finansowego	116
5. Instrumenty controllingu finansowego w zarządzaniu finansami publicznymi ..	119
5.1. Strategiczna Karta Wyników	119
5.2. Pomiar efektywności	127
5.3. Benchmarking	131
5.4. System wczesnego ostrzegania	133

5.5. Ośrodki odpowiedzialności	137
5.6. Monitoring finansowy	144
6. Identyfikacja systemu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych	149
6.1. Charakterystyka państwowych jednostek budżetowych	149
6.2. Gospodarka finansowa w państwowych jednostkach budżetowych	151
6.3. Studium przypadku	155
6.3.1. Uwarunkowania organizacyjno-prawne	155
6.3.2. System finansowania	159
6.3.3. System zarządzania finansami	167
6.3.4. Dopasowanie struktury organizacyjnej	171
6.3.5. Proces planowania strategicznego oraz sprawozdania z realizacji strategii	174
6.3.6. Proces planowania finansowego	183
6.3.7. Zadania komórek organizacyjnych w zakresie gospodarki finansowej..	186
7. Systemy zarządzania finansami publicznymi w wybranych państwach Unii Europejskiej	189
7.1. Słowacja	189
7.2. Wielka Brytania	192
7.3. Francja	195
8. Autorski model zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych	198
8.1. Determinanty zmian modelu zarządzania finansami w państwowych jednostkach budżetowych	198
8.2. Model zarządzania finansami	201
8.2.1. Podejście systemowe i procesowe	201
8.2.2. Strategia	206
8.2.3. Strategiczna Karta Wyników	210
8.2.4. Alokacja zasobów publicznych	214
8.2.5. System pomiaru wyników	216
8.2.6. System kontroli realizacji zadań	222
8.2.7. System informacyjny	222
8.3. Zastosowanie instrumentów controllingu finansowego w procesie integracji i koordynacji między systemami zarządzania	224
8.4. Doskonalenie kultury organizacyjnej	225
8.4.1. Struktura organizacyjna.....	225
8.4.2. Wyodrębnienie komórki organizacyjnej controllingu finansowego	226
8.4.3. Koncepcja ośrodków odpowiedzialności za zadania w państwowych jednostkach budżetowych	229
8.5. Wdrażanie modelu	233
Zakończenie	236
Bibliografia	242
Indeks	257

Książka pokazuje, jak opracować własny model zarządzania finansami państwowej jednostki budżetowej, oparty na budżetowaniu zadaniowym i controllingu, z uwzględnieniem:

- czynników otoczenia, które determinują wdrożenie modelu zarządzania finansami opartego na koncepcji controllingu finansowego,
- narzędzi tego controllingu, co przyczynia się do racjonalnego podejmowania decyzji,
- Strategicznej Karty Wyników w procesie mapowania strategii na poziom operacyjny oraz pomiaru efektywności i skuteczności realizowanych działań.

Małgorzata Borowik jest doktorem nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu rachunkowości i kontroli finansowej, audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych, europejskich stosunków finansowo-ekonomiczno-prawnych, zarządzania w jednostkach administracji publicznej.

www.edu-libri.pl

Wydawnictwo edu-Libri jest oficyną wydawniczą e-publicacji naukowych i edukacyjnych.

Współpracujemy z doświadczonymi redaktorami merytorycznymi oraz technicznymi specjalizującymi się w przygotowywaniu publikacji naukowych i edukacyjnych. Stawiamy na jakość i profesjonalizm łączone z nowoczesnością, a najważniejsze dla nas są przyjemność współtworzenia i satysfakcja z dobrze wykonanego zadania.

Nasze publikacje elektroniczne są dostępne w księgarniach internetowych oraz w czytelniku on-line ibuk.pl

Sprzedaż wysyłkową książek drukowanych prowadzi wydawnictwo (zamówienia na adres edu-libri@edu.libri.pl) oraz księgarnia drukarni SOWA wyczerpane.pl